



**YERLİ TURİSTLERİN REKREASYON ALAN VE FAALİYETLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ  
ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: BODRUM ZİYARETÇİLERİ ÖRNEĞİ**  
**A RESEARCH ON LOCAL TOURISTS' OPINIONS ABOUT RECREATION AREA AND ACTIVITIES: THE  
SAMPLE OF BODRUM VISITORS**

**Suat AKYÜREK\***  
**Ahmet KÖROĞLU\*\***

**Öz**

Rekreasyon, bireylerin kendilerine ait boş zamanlarında yenilenme, rahatlama ve motivasyonunu sağlamak amacıyla gönüllülük esasıyla katıldığı faaliyetlerin tümüdür. Destinasyonların sahip olduğu rekreasyonel çeşitlilik destinasyonlar için önemli bir çekim kaynağı oluşturmaktadır. Destinasyonların sahip olduğu rekreasyon alan ve faaliyetler bireylerin tatil yeri seçiminde tercih faktörüdür. Bireylerin gittiği destinasyonda gerçekleştirdiği rekreasyon faaliyetleri, destinasyonu daha iyi tanımalarına, destinasyona karşı bir sadakat duygusu oluşturmaya, destinasyon ekonomisinin gelişmesine ve destinasyona karşı talebin artmasına katkı sağlamaktadır.

Bu araştırmada, rekreasyon alan ve faaliyetlerinin turistlerin destinasyon seçimine olan etkisi ölçülmeye çalışılmıştır. Araştırmada veri toplamak için anket yöntemi kullanılmıştır. Veriler Muğla ilinin Bodrum ilçesinde 387 yerli turistten toplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre rekreasyon, yerli turistlerin Bodrum'a geliş sebeplerinde ikinci etken olarak belirlenmiştir. Diğer yandan, rekreasyon faaliyetlerine katılan yerli turistlerin büyük çoğunluğunun katıldıkları bu rekreasyon faaliyetlerinin Bodrum'u tekrar ziyaret etmelerinde etkili olacağı belirlenmiştir.

**Anahtar Kelimeler:** Boş Zaman, Rekreasyon, Turizm, Bodrum.

**Abstract**

Recreation is all of the activities, in which individuals participate, on a voluntary basis in order to regenerate, relax and motivate themselves. Recreational diversity whose destinations are always a source of attraction for destinations. Recreation areas and activities whose destinations are the factor of choice at vacation places. The activities that individuals participate in the destination are contributing to better recognition of the destination, a sense of loyalty towards the destination, development of the destination economy and increasing demand for the destination.

In this study, it was tried to measure the effect of recreation areas and activities on destination choice of tourists. Survey method was used to collect data in research. The data were obtained by questionnaire method from 387 domestic tourists, who had a holiday in Bodrum, Muğla. According to the findings, recreation was determined as the second reason for the arrival of the domestic tourists to Bodrum. On the other hand, it has been determined that these recreational activities, which most of the domestic tourists who participated in the activities, will be effective in visiting Bodrum again.

**Keywords:** Leisure, Recreation, Tourism, Bodrum.

**GİRİŞ**

Günümüzde turistlerin destinasyon seçiminde etkili olan faktörler oldukça farklılık göstermekte ve her geçen gün değişmektedir. Bu bağlamda son yıllarda alternatif turizm çeşitliliği artmakta ve özellikle destinasyonlarda turistlere yönelik boş zaman faaliyetleri çeşitlendirilmektedir. Rekreasyon alan ve faaliyetlerinin, turistin gerek bir konaklama işletmesini gerekse tatilini geçireceği destinasyonu seçmesindeki rolü yadsınamaz. Bununla birlikte destinasyon imajı oluşturmada ve çekicilik unsurlarını arttırmada rekreasyon alan ve faaliyetleri oldukça önem arz etmektedir.

Rekreasyon, insanların fiziki ve ruhani olarak gelişmesi ve güçlenmesi amacını gütmektedir. Turizm, günümüzde doğal kaynaklardan daha fazla yararlanmakta olan rekreasyonun bir yönünü oluşturmaktadır (Borhan ve Erkmn, 2009: 21). Bu kapsamda rekreasyon alan ve faaliyetleri bir destinasyonun çekiciliğini artırarak, destinasyonu ziyaret eden turistlerin zamanlarını daha güzel ve eğlenceli bir şekilde geçirmelerini mümkün kılmaktadır. Dolayısıyla zamanını iyi ve eğlenceli bir şekilde geçiren turist destinasyondan memnun bir şekilde ayrılacak ve tekrar destinasyonu ziyaret etme ihtimali artacaktır.

Bodrum, özellikle ülkemiz açısından doğası ve tarihi dokusu ile dünya çapında markalaşmış turistik bir destinasyon merkezi konumundadır. Çalışmanın uygulama alanını oluşturan Bodrum bölgesi,

\*Öğr. Gör., Gümüşhane Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü, suat.akyurek@gmail.com

\*\* Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, akoroglu@balikesir.edu.tr



gerçekleştirilen çeşitli rekreasyon faaliyetleri özellikle eğlence ve gece hayatı sebebiyle hem yurtiçi hem de yurt dışından yerli ve yabancı turistlerin gözde tatil merkezlerinden biridir. Bu çalışmada, Bodrum bölgesindeki rekreasyon alan ve faaliyetlerinin turistlerin bölgeyi tercih etmelerindeki rolü, bölgedeki rekreasyon faaliyetlerine katılım durumları ve rekreasyon alan ve faaliyetleri için gelen ve katılan yerli turistlerin demografik değişkenleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

### **Boş zaman ve Rekreasyon Kavramları**

Sanayileşme sonrasında boş zamanların artması ile birlikte önemi artan rekreasyon kavramı, içinde bulunan postmodern dünyada teknolojinin gelişmesi ile birlikte bireylerin sahip oldukları boş zamanlarında yaşanan artış nedeniyle çok önemli bir endüstri haline gelmiştir. İnsanlar boş zamanlarında yoğun çalışma temposundan uzaklaşma ve kendini gerçekleştirme ihtiyacı duymaktadırlar. Dolayısıyla sosyal, ekonomik, kültürel ve teknolojik ilerlemeler ile birlikte boş zaman etkinliklerine olan talep ve bu alandaki çeşitlilik önemli bir hal almış ve eğlenme, dinlenme, öğrenme, yetenek geliştirme, sosyalleşme, alışveriş, spor, izleme ve tedavi gibi amaçlara hizmet eden rekreasyon etkinlikleri meydana gelmiştir (Yüncü, 2013: 3).

Boş zaman olgusu, insanlığın var olduğundan bugüne kadar sahip olmaları için insanların mücadele ettikleri ve yokluğunda acı hissettikleri bir olgu olarak günümüze kadar gelmiştir (Gül, 2014: 1). Köktaş (2004: 7) boş zamanı; kişinin çalışma zamanı dışında kalan, yaşam zorunluluklarının ve biçimsel görevlerinin haricinde kalan ve kendi isteği doğrultusunda harcayabileceği zaman olarak tanımlarken, Wichasin (2007: 21) ise, "kısıtlanmış zamandan kalan özgürlük, seçilmesi için sunulan fırsat, işten arta kalan zaman ve yapmak zorunda olunan sosyal faaliyetlerden kalan özgür zaman" olarak tanımlamıştır.

Rekreasyon geniş bir perspektiften bakıldığında birçok anlam yüklenen ve kapsamına çok çeşitli aktiviteleri alan bir kavramdır. Bundan dolayı bu kavram ile ilgili birçok tanımlama yapılmıştır. Sağcan'a (1986: 5) göre rekreasyon, insanların çalışma ve zorunlu ihtiyaçları dışında kalan eğlence ve tatmin dürtüleri ile kendi isteğine bağlı olarak etkinliklere katılımı ve onların bedensel ve ruhsal yorgunluklarını gidererek, fiziksel ve ruhsal açıdan yaratıcı bir güç kazandıran faaliyetler bütünü, Hazar'a (1999: 18) göre rekreasyon; insanların, sınırlı yaşamı boyunca zorunlu davranışlar dışında kalan kısmında (boş zamanda) isteğe bağlı olarak katıldıkları ve doyum sağladıkları etkinlikler, Mull ve diğerleri (2005: 4) tarafından yapılan tanıma göre rekreasyon, katılımdan beklenen çıktılar ve seçeneklerin bireye bırakıldığı bir serbest zaman deneyimi, Hacıoğlu ve diğerlerine (2009: 30) göre ise rekreasyon, insanların boş zamanlarında, buldukları ortamlardan uzaklaşmak, dinlenmek, hava değişimi, gezip-görme, beraber olma, heyecan yaşamak, farklı yaşantılar tatmak gibi değişik amaçlarla kapalı veya açık alanlarda, aktif veya pasif şekilde katıldığı etkinliklerin toplamı olarak tanımlanmaktadır. Tütüncü'ye (2012: 249) göre rekreasyon, bireylerin yaşam kalitesini artırmak amacıyla serbest ve boş zamanında doğaya zarar vermeden, kendi istemi ve gönüllülük esasına bağlı olarak yaptığı faaliyetleri kapsayan multidisipliner bir çalışma alanı, Gül (2014: 11) tarafından yapılan tanıma göre ise rekreasyon, bireylerin zorunlu zamanlarının dışında fiziksel ve zihinsel olarak yenilenmek amacıyla uyuma, yeme-içme ve tüm fizyolojik ihtiyaçlara bağlı yapılması zaruri eylemlerin dışında yapılan tüm etken, edilgen ve ettirgen faaliyetler olarak tanımlamaktadırlar. Kısaca rekreasyon, insanların çalışmadıkları zamanlarını mutlu olacak biçimde, hoşça zamanını değerlendirmesidir (Gürbüz, 2015: 9). Yukarıdaki ele alınan tanımlamalardan yola çıkarak rekreasyonun temel belirleyicileri şu şekilde ifade edilebilmektedir (Karaküçük, 2008: 62):

1. Rekreasyon, bireylerin boş zamanlarında yapılıp ve iş değildir dolayısıyla kar amacı gütmaz.
2. Rekreasyon etkinliklerine kişi isteğe bağlı olarak ve tamamen kendi isteği ile katılmaktadır.
3. Rekreasyon faaliyetleri, katılan kişiye zevk veren, mutlu eden ve neşelendiren bir tarzda gerçekleşir.
4. Rekreasyon faaliyetleri, kişisel ve toplumsal fayda sağlamaktadır.

Bir aktivite, bir kültürde rekreasyon faaliyeti olabilmekteyken bir diğerinde iş sayılabilmektedir. Aynı şekilde bir aktivite kişi için rekreasyon faaliyeti olabilmekte iken; diğer kişi için ağır ve sıkıcı bir iş olabilmektedir. İçinde bulunulan ortam ve şartlar, aktivitenin rekreasyon faaliyeti olup olmadığı hakkında belirleyici etkindir. Örneğin; zevk için araba kullanmak bir rekreasyon şekliyken işe gidip gelirken araba kullanmak bir ulaşım biçimidir (Himmetoğlu, 1992: 292). Bir yiyecek ve içecek işletmesinde aşçının yemek pişirmesi aşçının iş tanımının içerisinde yer alıyor olması ve de bunun karşılığında belli bir ücret almasından dolayı bir rekreasyon faaliyeti olarak ifade edilemezken, diğer taraftan işletmeye gelen müşterinin eğlenmek amacı ile kendi yemeğini kendisi pişirmesi bir rekreasyon faaliyeti olarak ifade edilebilmektedir.

Rekreasyonel faaliyetler, insanların yaşamındaki birçok sıkıntıyı atması ve insanların kendisini geliştirmesine olanak tanıyarak insanların kendilerini, ilişkilerini ve sosyo-kültürel bağlarını olumlu yönde etkilemekte ve geliştirmektedir (Tütüncü vd., 2011: 71).



## Rekreasyon ve Turizm Kavramları Arasındaki İlişkisi

İş yaşamı ile birlikte bireylerin kendilerinin özgür olarak kullanabilecekleri boş zamanın önemli bir ihtiyaç olduğu görüşünün yaygınlaşması ve uygulanmaya başlaması, günümüzde gelişmekte olan ve gelişmiş ülkelerde, rekreasyon faaliyetleri adı altında yeni yaşam şekilleri oluşturmuştur. Bu yaşam şekillerini etkileyen rekreasyon faaliyetleri, hem çeşit hem de katılan insanlar açısından sürekli zenginleşmiştir. Bu faaliyetlerin en önemli aşamasını ise turizm meydana getirmektedir (Karaküçük, 2008: 187).

Rekreasyon ve turizm, boş zamanları değerlendirmenin iki önemli temel alanlarıdır. Dolayısıyla bu iki alan arasında kavramsal olarak güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Öncelikle bu iki endüstri aynı olanaklardan yararlanmaktadır. Bu bağlamda boş zaman ve gelir artışı, eğitim düzeyinin artması, iş ve ekonomik koşullardaki değişiklikler vb. faktörler her iki endüstriyi de geliştirmektedir. Diğer yandan insanları bu iki faaliyete yönelten güdülerde birbirleri ile çok yakındır. Dolayısıyla rekreasyon ve turizm faaliyetleri sonucunda elde edilen deneyimler ve davranış kalıpları önemli biçimde birbirleriyle benzerdirler. Bu iki alanında zaman ve mekân bakımından ortak noktaları bulunmaktadır. Rekreasyon ve turizm konusundaki politikalarda her iki endüstriyi benzer şekilde etkilemektedir (Williams, 2003: 9-19; Coşkun, 2013: 61; Kement, 2014: 87-90).

Rekreasyon ve turizm arasında ortak bir yaşam bağından bahsedilebilmektedir. Bir bölgedeki rekreasyon olanaklarının gelişmesi o bölgenin daha çekici olmasına, bölgeye daha çok turist gelmesine ve bu bölgenin gelirinin artmasına yol açabilmektedir. Dolayısıyla rekreasyon amaçlı bir bölgeye gelen turistler çeşitli sportif etkinliklere katılırlar, kaplıca ve güneş banyosu gibi olanaklardan istifade ederler ve eğlendirici ve dinlendirici bir ortamda buna benzer aktivitelerden faydalanırlar. Bu çeşit turizm olayı, rekreasyon amaçlı turizm çeşidi olarak adlandırılabilir (Avcıkurt, 2015: 22).

Genel olarak incelendiğinde rekreasyon ve turizm kavramları arasında kesin bir ayırım yapmak mümkün değildir. Bu iki sektörde aynı çevre ve imkânları paylaşması, mekânsal ve parasal açıdan aralarında rekabet halinde olması bu iki kavram arasında sınırların belirlenmesini güçleştirmektedir (Baud-Bovy ve Lawson, 1998: 2). Rekreasyon iş ve zorunlu ihtiyaçlar dışında kalan boş zamanda gerçekleştirilen etkinlikleri kapsamaktayken bazı turizm çeşitleri direk iş ile ilgili olabilmektedir. Diğer yandan turizm genel olarak zaman ve para açısından büyük maliyetler doğurmaktadır. Bu yüzden turizm alıcısı bakımından daha çok bir yatırım alanı olarak benimsenmekte iken daha küçük kapsamda ele alınan rekreasyonel hizmetler ya da ürünler bireyin olağan tüketim alışkanlıkları kapsamında ele alınabilmektedir (Coşkun, 2013: 65).

Rekreasyon ve turizm talebi; davranışlar yönünden incelendiğinde, iki talep şeklinin de birbirinden ayrılmayacak kadar iç içe olduğu görülebilmektedir. Turizm talebinin kaynak esaslı olanaklarına yönelik olmasına karşın; rekreasyon talebinin kullanım esaslı olanaklara yönelik olması gibi, küçük bir fark dışında kullanılan olanaklar, dahil olunan aktiviteler ve taleplerin değişkenlik gösteren yapılarından dolayı her iki talep grubu da benzerlikler gösterebilmektedir. Ayrıca iki talep grubunun yöneldiği aktiviteler arasında, belirli bir rekabetin olması da rekreasyon ve turizm arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır (Yılmaz, 2007: 45).

### Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, yerli turistlerin rekreasyon alan ve faaliyetleri hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bununla birlikte yerli turistlerin Bodrum bölgesindeki rekreasyon faaliyetlerine katılım durumları ve rekreasyon alan ve faaliyetleri için gelen ve katılan yerli turistlerin demografik değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Rekreasyonel faaliyetlerin destinasyonlara olan katkıları göz önünde bulundurulduğunda çalışmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

### Araştırmanın Yöntemi

Araştırmanın evrenini Bodrum Yarımada'sına gelen yerli turistler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, yaz ayında Bodrum'a tatil için gelen 387 yerli turist oluşturmaktadır. Araştırmada veriler anket yöntemiyle toplanmıştır. Bodrum bölgesine yılda 100.000 civarında yerli turist gelmesinden dolayı (<http://www.boytav.org/>) elde edilen bu örneklem sayısının evreni temsil ettiği söylenebilir. Anket formunun oluşturulmasında Günay (2012), Garcia ve Raya (2008), Demirci Orel ve Yavuz (2003), Kurar ve Baltacı'nın (2014) çalışmalarından yararlanılmıştır. Hazırlanan anket formu iki kısımdan oluşmaktadır. Anket formunun ilk kısmında katılımcıların demografik bilgilerini elde etmeye yönelik sorulara yer verilirken, ikinci kısımda rekreasyon alan ve faaliyetleri ile ilgili sorulara yer verilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler SPSS 20.0 (Statistical Package for the Social Sciences) programı ile analiz edilmiştir.



## Araştırmanın Bulguları

Araştırma kapsamında toplanan verilerin yorumlanmasında; betimsel istatistikler, frekans tabloları, çapraz tablo (Crosstabs) ve Ki-Kare (Chi-Square) testi uygulanmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Katılımcıların Demografik Verileri

Değişkenler	f (n=387)	%100	Değişkenler	f (n=387)	%100
<b>Cinsiyet</b>			<b>Meslek</b>		
Kadın	182	47,0	Kamu Çalışanı	88	22,7
Erkek	205	53,0	Özel Sektör Çalışanı	186	48,1
<b>Yaş</b>			Serbest Meslek	38	9,8
15-24 Yaş	91	23,5	Emekli	22	5,7
25-34 Yaş	145	37,5	Çalışmıyor	53	13,7
35-44 Yaş	81	20,9	<b>Eğitim Durumu</b>		
45-54 Yaş	41	10,6	İlköğretim	13	3,3
55+	29	7,5	Ortaöğretim	100	25,8
<b>Medeni Durum</b>			Ön lisans	61	15,8
Evli	216	55,8	Lisans	186	48,1
Bekâr	171	44,2	Lisansüstü	27	7,0

Ankete katılan 387 yerli turist demografik özelliklerine yönelik bulgulara tablo 1’de yer verilmiştir. Araştırmaya katılan yerli turistlerin cinsiyetlerine göre dağılımına bakıldığında, ankete katılan yerli turistlerin %47’sini kadınlar, %53’ünü ise erkeklerin oluşturduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan yerli turistlerin yaş dağılımına bakıldığında ise, 15-24 yaş arası (%23,5) ile 25-34 yaş arası (%37,5) yerli turistler ağırlıktadır. Anketi cevaplayan yerli turistlerin %55,8’i evli, %44,2’si ise bekar. Araştırmaya katılan yerli turistlerin öğrenim durumlarına bakıldığında ise genel olarak, lisans düzeyinde (%48,1) öğrenim gören yerli turistlerin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Öte yandan araştırmaya katılan yerli turistlerin mesleklerine bakıldığında ise özel sektör çalışanı (%48,1) çoğunluktadır.

Tablo 2: Bodrum’da Konaklama Durumu ve Geliş Nedenlerine İlişkin Dağılımlar

Bodrum’da konaklama Durumu		f(n=387)	%100	
Evet		296	76,5	
Hayır		91	23,5	
Geliş Nedenleri	Evet		Hayır	
	(n)	(%)	(n)	(%)
Tatil	299	77,3	88	22,7
Rekreasyon	112	28,9	275	71,1
İş	110	28,4	277	71,6
Sağlık	23	5,9	364	94,1
Aile/Akraba Ziyareti	25	6,5	362	93,5

\*Bu soruda katılımcılara birden fazla seçeneği yanıtlayabilme olanağı verilmiştir.

Araştırmaya katılan yerli turistlerin konaklama durumlarına bakıldığında, katılımcıların %76,5’i konaklamalı olarak tatillerini yapmakta iken, %23,5’i ise Bodrum’a günübirlikçi olarak gelmiştir. Araştırmaya katılan yerli turistlerin Bodrum’a geliş sebeplerine bakıldığında turistlerin ilk sırada (%77,3) tatil amacı ile Bodrum’a geldiği görülürken, ikinci sırada ise (%28,9) rekreasyon amacıyla Bodrum’a geldiği tespit edilmiştir. Katılımcıların geliş sebeplerinde üçüncü sırada ise (%28,4) iş amaçlı gelindiği tespit edilmiştir. Sağlık (%5,9) ve aile/akraba ziyareti (%6,5) için gelenlerin oranı düşüktür.

Tablo 3: Tatil Boyunca Boş Zaman Değerlendirilmesine Yönelik Rekreasyon Kaynak Tercihleri İle Bodrum’u Tercih Nedenleri

Rekreasyon Kaynak Tercihleri	Ort.	St. Sapma	Bodrum’u Tercih Nedenleri	Ort.	St. Sapma
Bedensel Sportif Faaliyetler	2,01	1,408	Yaşadığım Yere Yakınlığı	3,34	1,604
Müze ve Ören Yerleri Ziyareti	2,18	1,220	Doğal Güzellikleri	2,10	1,274
Kır Gezileri	3,16	1,303	Tarihi Yerleri	2,22	1,208
Doğal Çevre Faaliyetleri	2,39	1,270	Eğlence/Gece Hayatı	1,91	1,253
Tarihi Mekânların Ziyareti	2,24	1,348	Rekreasyonel Olanaklar	2,66	1,391
Alışveriş	3,14	1,463	Alışveriş	3,55	1,322
Konser/Dinleti	2,97	1,348	İş, Toplantı, Kongre vb. Nedenler	3,99	1,425
Disko/Bar	2,10	1,327			
Sergi/Fuar	2,77	1,352			
Resim	3,45	1,221			
Sinema/ Tiyatro	3,66	1,261			

Ölçek değerleri: 1=En Önemli, 2=Önemli, 3=Orta, 4=Önemsiz, 5=En Önemsiz

Tablo 3’te Bodrum’a gelen yerli turistlerin tatilleri boyunca boş zaman değerlendirmeye yönelik katıldıkları rekreasyon kaynaklarına yer verilmektedir. Buna göre turistlerin boş zaman değerlendirmesine



yönelik katıldıkları rekreasyon kaynakları en fazla sırasıyla bedensel/sportif faaliyetler (ort.=2,01), disko/bar ziyaretleri (ort.=2,10) ve müze ve ören yerleri ziyaretleridir (ort.=2,18). Yerli turistlerin bodrum'u tercih nedenlerine bakıldığında ise; önem derecesi en fazla olan unsurun eğlence ve gece hayatı (ort.=1,91) olduğu görülmektedir. Bunu doğal güzellikleri (ort.=2,10) ve tarihi yerleri (ort.=2,22) takip etmektedir. Yaşadığım yere yakınlığı (ort.=3,34), alışveriş (ort.=3,55) ve iş, toplantı, kongre vb. nedenler (ort.=3,99) son üç önemli unsurlardır.

Tablo 4: Katılımcıların Rekreasyon Alan ve Faaliyetlerini Araştırma Durumu İle Katılım Durumu

Araştırma	(n)	%100	Katılım durumu	(n)	%100
Yaptım	202	52,2	Katıldım	284	73,4
Yapmadım	185	47,8	Katılmadım	103	26,6

Tablo 4'e göre araştırmaya katılan yerli turistlerin yarısından fazlası (%52,2) seyahati öncesi Bodrum'un rekreasyon alan ve faaliyetleri hakkında araştırma yapmıştır. Seyahati öncesi Bodrum hakkında araştırma yapmayanların oranı ise %47,8'dir. Yerli turistlerin çoğunluğu (%73,4) Bodrum'daki rekreasyon alan ve faaliyetlerine gittim-katıldım seçeneğini işaretlerken %26,6'sı ise Bodrum'un rekreasyon alan ve faaliyetlerine gitmediğini/katılmadığını belirtmiştir.

Tablo 5: Rekreasyon Alan ve Faaliyetlerine Katılma ve Katılmama Nedenleri

Katılma nedenleri	(n)	Ort.	St. Sapma	Katılmama nedenleri	(n)	Ort.	St. Sapma
Eğlenmek	284	1,23	,686	Tesis Yetersizliği/Eksikliği	103	2,96	1,441
Arkadaşlarla Zaman Geçirmek	284	2,72	1,434	Sağlık Nedeniyle	103	3,69	1,294
Yenilik Arayışı /Değişik Deneyimler kazanmak	284	2,78	1,309	Ulaşım Yetersizliği	103	3,31	1,318
Ailemle Zaman Geçirmek	284	2,47	1,528	Tanıtım Eksikliği	103	3,01	1,356
Rahatlamak	284	1,69	1,128	İlgimi Çekmiyor	103	2,78	1,316
Yeni Beceriler Kazanmak	284	2,85	1,403	Daha Önce Gitmiş Olmam	103	3,34	1,186
Monotonluktan Kurtulmak	284	2,78	1,328	Alışkanlıklarım Arasında Değil	103	3,45	1,170
Sağlık/Egzersiz	284	3,46	1,308	Ekonomik Nedenler	103	3,08	1,442
Yenilenmek	284	2,70	1,498	Bilgi/Bilgilendirme Eksikliği	103	3,37	1,147
Çevre Edinmek	284	3,41	1,395	Zamanının Yetersiz Olması	103	2,54	1,424
Yeni Şeyler Öğrenmek	284	2,99	1,411				
Gerginliği Azaltmak	284	2,78	1,375				
Doğa Deneyimi	284	2,36	1,401				
Mutlu Olmak	284	1,34	,869				
Heyecan Arayışı	284	1,75	1,113				

Ölçek değerleri: 1=En Önemli, 2=Önemli, 3=Orta, 4=Önemsiz, 5=En Önemsiz

Tablo 5'deki yer alan verilere göre rekreasyon alan ve faaliyetlere katılmadaki en büyük nedenler sırasıyla eğlenmek (ort.=1,23), mutlu olmak (ort.=1,34), rahatlamak (ort.=1,69) ve heyecan arayışıdır (ort.=1,75). Bunları sırasıyla; doğa deneyimi (ort.=2,36), aile ile zaman geçirmek (ort.=2,47), arkadaşlarla zaman geçirmek (ort.=2,72), yenilenmek (ort.=2,70), yenilik arayışı/değişik deneyimler elde edinmek (ort.=2,78), gerginliği azaltmak (ort.=2,78), monotonluktan kurtulmak (ort.=2,78), yeni beceriler kazanmak (ort.=2,85), yeni şeyler öğrenmek (ort.=2,99), çevre edinmek (ort.=3,41) ve sağlık/egzersiz (ort.=3,46) nedenleri takip etmektedir. Bodrum'a gelen yerli turistlerin rekreasyon alan ve faaliyetlerine katılmama nedenlerine bakıldığında ise sırasıyla zaman yetersizliği (ort.=2,54), ilgi çekmemesi (ort.=2,78) ve tesis yetersizliği/eksikliği (ort.=2,96) olarak belirtilmiştir. Bunları; tanıtım eksikliği (ort.=3,01), ekonomik nedenler (ort.=3,08), ulaşım yetersizliği (ort.=3,31), daha önce gidilmiş olması (ort.=3,34), bilgi/bilgilendirme eksikliği (ort.=3,37) ve sağlık (ort.=3,69) unsurları takip etmektedir.

Tablo 6: Rekreasyon İle İlgili Diğer Veriler

Gün içinde rekreasyon amaçlı harcanan zaman:	(n)	(%)	Rekreasyon faaliyetlerine katılımın tekrar ziyaret etmeye etkisi:	(n)	(%)
1-2 Saat	61	22,1	Evet	202	71,4
3-4 Saat	114	41,5	Hayır	81	28,6
5-6 Saat	74	26,9	<b>Toplam</b>	283	100,0
7 Saat ve Üzeri	26	9,5	<b>Rekreasyon alan ve faaliyetlerinin yeterlilik durumu:</b>		
<b>Toplam</b>	275	100,0	Yeterli	160	56,3
<b>Rekreasyon için yapılan toplam harcama miktarı:</b>			Yetersiz	81	28,5
200 TL ve altı	45	15,8	Kararsızım	43	15,1
201-300 TL	44	15,5	<b>Toplam</b>	284	100,0
301-400 TL	62	21,8	<b>Rekreasyon alan ve faaliyetleri memnuniyet durumu:</b>		
401-500 TL	44	15,5	Memnunum	197	69,4
501-600 TL	35	12,3	Kararsızım	57	20,1



601-700 TL	19	6,7	Memnun değilim	30	10,5
701 TL ve üzeri	35	12,3	<b>Toplam</b>	284	100,0
<b>Toplam</b>	284	100,0			

Tablo 6'ya göre Bodrum'daki rekreasyon alan ve faaliyetlerine katılan yerli turistlerin en fazla 3-4 saat (%41,5) zaman ayırdıkları tespit edilmiştir. Rekreasyon amaçlı faaliyetlere katılanların %71,4'ü Bodrum'a tekrar gelmesinde rekreasyon alan ve faaliyetlerinin etkili olduğunu düşünmektedir. Katılımcıların %28,6'sı ise rekreasyon alan ve faaliyetlerin Bodrum'a tekrar gelmesinde etkili olmadığını düşünmektedir. Rekreasyon alan ve faaliyetlerine katılan yerli turistlerin bu faaliyetler için yaptığı harcama miktarlarına bakıldığında en fazla harcama 301-400 TL (%21,8) aralığındadır. Rekreasyon alan ve faaliyetlere katılan 284 yerli turistten %56,3'ü Bodrum'un rekreasyon alan ve faaliyetlerini yeterli bulurken, %28,5'i Bodrum'un rekreasyon alan ve faaliyetlerini yetersiz bulmaktadır. İlgili soruya kararsız kalanların oranı ise %15,1 oranındadır. Son olarak, rekreasyon alan ve faaliyetlerine katılanların %69,4'ü memnun olduğunu belirtirken %10,5'i memnun olmadıklarını belirtmişlerdir. Kararsız olduklarını düşünenlerin oranı ise, %20,1 oranındadır.

Araştırmanın ikinci bölümünde, katılımcılara ait bazı demografik değişkenler ile rekreasyon amaçlı tatile gelişleri ve rekreasyon faaliyetlerine katılımları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı incelenmiştir. İlişkiyi test etmek için Ki-Kare bağımsızlık testi uygulanmıştır. Ki-kare bağımsızlık testi, iki ya da daha fazla değişken grubu arasında bir ilişki olup olmadığının test edilmesinde kullanılmaktadır. Kısaca, değişkenler arasında bağımsızlık olup olmadığının araştırılmasında tercih edilmektedir. Bu değişkenlerin ikisi birden nitel ya da nicel olabilmesi dışında biri nicel diğeri nitel olma özelliğine sahip olabilir (Lorcu, 2015: 180). Bu bağlamda ilk olarak rekreasyon amacı ile tatile gelen bireylerin cinsiyetleri arasında ilişki olup olmadığı tablo 7'de test edilmiştir.

Tablo 7: Rekreasyon Amaçlı Tatile Geliş Durumu İle Cinsiyet Arasındaki İlişki

Rekreasyon Amaçlı	Cinsiyetiniz				Toplam		Ki-Kare Testi		
	Kadın		Erkek		n	%	K <sup>2</sup>	df	p
	n	%	n	%					
Geldim	60	53,6	52	46,4	112	28,9	2,709	1	,116
Gelmedim	122	44,4	153	55,6	275	71,1			
<b>Toplam</b>	182	47,0	205	53,0	387	100,0			

Tablo 7'ye göre rekreasyon amaçlı Bodrum'a gelen yerli turistlerin %53,6'sı kadınlardan %46,4'ü ise erkeklerden oluşmaktadır. Ki-Kare (Chi-Square) testinin sonucuna göre  $p=,116 > 0,05$ ' den büyük olduğu için rekreasyon amacıyla Bodrum'a gelen yerli turistlerin cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki görülmemektedir.

Tablo 8: Rekreasyon Amaçlı Tatile Geliş Durumu İle Yaş Arasındaki İlişki

Yaş	Rekreasyon Amaçlı				Toplam		Ki-Kare Testi		
	Geldim		Gelmedim		n	%	K <sup>2</sup>	df	p
	n	%	n	%					
15-24 yaş arası	27	29,7	64	70,3	91	23,5	6,285	4	,179
25-34 yaş arası	41	28,3	104	71,7	145	37,5			
35-44 yaş arası	30	37,0	51	63,0	81	20,9			
45-54 yaş arası	10	24,4	31	75,6	41	10,6			
55 yaş ve üstü	4	13,8	25	86,2	29	7,5			
<b>Toplam</b>	112	28,9	275	71,1	387	100,0			

Tablo 8'deki bulgulara göre 15-24 yaş arasındaki yerli turistlerin %29,7'si, 25-34 yaş arasındaki yerli turistlerin %28,3'ü, 35-44 yaş arasındaki yerli turistlerin %37'si, 45-54 yaş arasındaki yerli turistlerin %24,4'ü ve 55 yaş ve üstündeki yerli turistlerin ise %13,8'i rekreasyon amaçlı Bodrum bölgesine geldikleri görülmektedir. Yapılan Ki-Kare (Chi-Square) testinin sonucuna göre  $p=,179 > 0,05$ ' den büyük olduğu için rekreasyon amacıyla Bodrum'a gelen yerli turistlerin yaş grupları arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Tablo 9: Rekreasyon Amaçlı Tatile Geliş Durumu İle Medeni Durum Arasındaki İlişki

Medeni Durum	Rekreasyon Amaçlı				Toplam		Ki-Kare Testi		
	Geldim		Gelmedim		n	%	K <sup>2</sup>	df	p
	n	%	n	%					
Evli	57	26,4	159	73,6	216	55,8	1,548	1	,217
Bekar	55	32,2	116	67,8	171	44,2			
<b>Toplam</b>	112	28,9	275	71,1	387	100			



Tablo 9'dan elde edilen verilere göre evli turistlerin %26,4'ü, bekar turistlerin ise %32,2'si rekreasyon sebebiyle Bodrum'a gelmişlerdir. Yapılan Ki-Kare (Chi-Square) testinin sonucunda  $p=,217>0,05$ 'den büyük olduğu için rekreasyon amacıyla Bodrum'a gelen yerli turistlerin medeni durumlarına göre anlamlı bir ilişki görülmemektedir.

Tablo 10 Rekreasyon Amaçlı Tatile Geliş Durumu İle Öğrenim Durumu Arasındaki İlişki

Öğrenim Durumu	Rekreasyon Amaçlı				Toplam		Ki-Kare Testi		
	Geldim		Gelmedim				K <sup>2</sup>	df	p
	n	%	n	%	n	%			
İlköğretim	2	15,3	11	84,7	13	3,4	13,605	4	,009
Ortaöğretim	18	18,0	82	82,0	100	25,8			
Önlisans	17	27,8	44	72,2	61	15,8			
Lisans	62	33,3	124	66,7	186	48,1			
Lisansüstü	13	48,1	14	51,9	27	6,9			
<b>Toplam</b>	<b>112</b>	<b>28,9</b>	<b>275</b>	<b>71,1</b>	<b>387</b>	<b>100</b>			

Tablo 10'daki verilere göre eğitim durumu arttıkça rekreasyon amacı ile seyahat oranları da artmaktadır. Tablodan da görüldüğü üzere öğrenim durumuna göre rekreasyon amaçlı gelişler ilköğretim (%15,3), ortaöğretim (%18,0), önlisans (%27,8), lisans (%33,3) ve lisansüstü eğitim şeklinde artış göstermiştir. Yapılan Ki-Kare (Chi-Square) testinin sonucunda  $p=,009<0,05$ 'den küçük olduğu için rekreasyon amacıyla Bodrum'a gelen yerli turistlerin öğrenim durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Tablo 11. Rekreasyon Amaçlı Tatile Geliş Durumu İle Meslek Arasındaki İlişki

Meslek	Rekreasyon Amaçlı				Toplam		Ki-Kare Testi		
	Geldim		Gelmedim				K <sup>2</sup>	df	p
	n	%	n	%	n	%			
Kamu Çalışanı	32	36,3	56	63,7	88	22,7	6,213	4	,184
Özel Sektör Çalışanı	55	29,5	131	70,5	186	48,1			
Serbest Meslek	8	21,0	30	29,0	38	9,8			
Emekli	3	13,6	19	86,4	22	5,7			
Çalışmıyor	14	26,4	39	73,6	53	13,7			
<b>Toplam</b>	<b>112</b>	<b>28,9</b>	<b>275</b>	<b>71,1</b>	<b>387</b>	<b>100,0</b>			

Tablo 11'deki verilere göre; kamu çalışanlarının %36,3'ü, özel sektör çalışanlarının %29,5'i, serbest meslek çalışanlarının %21'i, emeklilerin %13,6'sı ve herhangi bir işte çalışmayanların ise %26,4'ü rekreasyon amacı ile Bodrum'a gelmişlerdir. Ki-Kare (Chi-Square) testinin sonucuna göre  $p=,184>0,05$ 'den büyük olduğu için rekreasyon amacıyla Bodrum'a gelen yerli turistlerin meslekleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 12: Rekreasyon Amaçlı Tatile Geliş Durumu İle Konaklama Durumu Arasındaki İlişki

Konaklamalı Kalıyor musunuz?	Rekreasyon Amaçlı				Toplam		Ki-Kare Testi		
	Geldim		Gelmedim				K <sup>2</sup>	df	p
	n	%	n	%	n	%			
Evet	78	26,2	219	73,8	297	76,7	4,453	1	,046
Hayır	34	37,7	56	62,3	90	23,3			
<b>Toplam</b>	<b>112</b>	<b>28,9</b>	<b>275</b>	<b>71,1</b>	<b>387</b>	<b>100</b>			

Tablo 12'ye göre Bodrum'da konaklamalı olarak tatillerini yapan yerli turistlerin %26,2'si rekreasyon amaçlı geldiği tespit edilirken, günübirlik gelenlerin ise %37,7'sinin rekreasyon amaçlı geldikleri tespit edilmiştir. Tablodan da görüldüğü üzere günübirlik gelen yerli turistlerin geliş sebeplerinde rekreasyon daha fazla yer tutmaktadır. Yapılan Ki-Kare (Chi-Square) testinin sonucunda  $p=,046<0,05$ 'den küçük olduğu için rekreasyon amacıyla Bodrum'a gelen yerli turistlerin konaklama durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Tablo 13: Rekreasyon Alan ve Faaliyetlerine Katılım İle Yaş Arasındaki İlişki

Yaş	Katılma Durumu				Toplam		Ki-Kare Testi		
	Katıldım		Katılmadım				K <sup>2</sup>	df	p
	n	%	n	%	n	%			
15-24 yaş arası	65	71,4	26	28,6	91	23,5	3,020	4	,554
25-34 yaş arası	102	70,3	43	29,7	145	37,5			
35-44 yaş arası	61	75,3	20	24,7	81	20,9			
45-54 yaş arası	34	82,9	7	17,1	41	10,6			
55 yaş ve üstü	22	75,9	7	24,1	29	7,5			
<b>Toplam</b>	<b>284</b>	<b>73,4</b>	<b>103</b>	<b>26,6</b>	<b>387</b>	<b>100,0</b>			



Tablo 13'teki çapraz tabloya göre 15-24 yaş grubundaki yerli turistlerin %71,4'ü, 25-34 yaş grubundaki yerli turistlerin %70,3'ü, 35-44 yaş grubundaki yerli turistlerin %75,3'ü, 45-54 yaş grubundaki yerli turistlerin %82,9'u ve son olarak 55 yaş ve üstü yerli turistlerin %75,9'u rekreasyon alan ve faaliyetlerine katıldıkları görülmektedir. Toplamda ise yerli turistlerin çoğunluğu (%73,4) rekreasyon alan ve faaliyetlerine katılmışlardır. Ki-Kare (Chi-Square) testinin sonucuna göre  $p=,554 > 0,05$  den büyük olduğu için rekreasyon alan ve faaliyetlerine giden/katılan yerli turistlerin yaşları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 14: Rekreasyon Alan ve Faaliyetlerine Katılım İle Eğitim Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrenim Durumu	Katılma Durumu				Toplam		Ki-Kare Testi		
	Katıldım		Katılmadım		n	%	K <sup>2</sup>	df	p
	n	%	n	%					
İlköğretim	11	84,6	2	15,4	13	3,4	6,114	4	,191
Ortaöğretim	67	67,0	33	33,0	100	25,8			
Önlisans	41	67,2	20	32,8	61	15,8			
Lisans	145	78,0	41	22,0	186	48,1			
Lisansüstü	20	74,1	7	25,9	27	6,9			
<b>Toplam</b>	284	73,4	103	26,6	387	100,0			

Tablo 14 incelendiğinde ilköğretim düzeyindeki yerli turistlerin %84,6'sı rekreasyon alan ve faaliyetlerine katılırken %15,4'ü rekreasyon alan ve faaliyetlerine katılmamışlardır. Ortaöğretim düzeyindeki yerli turistlerin rekreasyon alan ve faaliyetlerine %67'si katılırken %33'ü katılmadıklarını belirtmişlerdir. Önlisans eğitim düzeyindeki yerli turistlerin %67,2'si katılmaktayken, %32,8'i katılmamışlardır. Lisans düzeyindeki yerli turistlerin %78'i rekreasyon alan ve faaliyetlerine katılmış, %22'si katılmamışlardır. Lisansüstü eğitim düzeyindeki yerli turistlerin ise %74,1'i rekreasyon alan ve faaliyetlerine katıldıklarını belirtirken %25,9'u rekreasyon alan ve faaliyetlerine katılmamışlardır. Ki-Kare (Chi-Square) testinin sonucuna göre  $p=,191 > 0,05$  den büyük olduğu için rekreasyon alan ve faaliyetlerine giden/katılan yerli turistlerin eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

### SONUÇ VE ÖNERİLER

Günümüzde gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde insanların büyük bir kısmı boş zamanlarında ve tatilleri boyunca zamanını geçireceği destinasyonları rekreasyonel imkanlarını göz önünde bulundurarak seçmektedirler. Özellikle endüstrileşmenin arttığı ülkelerde rekreasyon günlük yaşamın bir parçası haline gelmiş ve bu ülkelerde insanların günlük iş hayatı ve yorucu kent yaşamı baskısından kurtulma çaresi olarak rekreasyon bir gereklilik haline gelmiştir. Bir destinasyonun sahip olduğu rekreasyonel değerler o destinasyonun daha fazla turist çekmesine ve diğer rakip destinasyonlara göre rekabet avantajı elde etmesine olanak vermektedir.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, bireylerin tatilleri boyunca tercih ettikleri rekreasyon kaynakları en fazla sırasıyla bedensel/sportif faaliyetler, eğlence/gece hayatı, müze ve öğrenme yerleri ziyaretleridir. Bu bağlamda destinasyonların turist çekebilmesi ve markalaşmış bir destinasyon olabilmesi için bu tür kaynakların artırılması ve geliştirilmesi oldukça önem arz etmektedir. Yine katılımcılara Bodrum'u tercih etme nedenleri ile ilgili sorulan soruda en fazla eğlence/gece hayatının etkili olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle destinasyonların eğlence işletmelerine yönelik yatırımlarını artırması, gerek daha fazla turist çekmesi gerekse bilinirliğini artırması açısından oldukça önemlidir. Bodrum'a gelen yerli turistlerin çoğunluğunun seyahatleri öncesinde rekreasyon faaliyetleri hakkında araştırma yaptığı ve büyük çoğunluğunun bu faaliyetlere katıldığı tespit edilmiştir. Katılanların genel olarak günlük 3-4 saat bu faaliyetler için zaman harcadığı ve bu faaliyetlere 301-400 TL aralığında harcama yaptıkları tespit edilmiştir. Bu bağlamda rekreasyon faaliyetlerinin bir destinasyonun tercih edilmesinde etkili olduğu, insanların tatilleri boyunca oluşan boş zamanlarında bu faaliyetlere gün içerisinde oldukça zaman harcadığı ve bu faaliyetler için kayda değer bir bütçe ayırdıkları sonucuna varılabilir. Bu nedenle destinasyon bazında rekreasyon alan ve faaliyetlerinin artırılıp çeşitlendirilmesi oldukça önem arz etmektedir.

Günümüzde her şey dahil otel işletmelerinin bütün hizmetleri bünyesinde konuklarına sunması ve bundan dolayı turistlerin otel dışına çıkması ve otel dışında harcama yapması oldukça kısıtlamıştır. Bu nedenle yerel halkın turizmden elde ettiği ekonomik değerde giderek azalmaktadır. Bu bağlamda destinasyon çapında hizmet veren eğlence işletmelerinin artırılması turistlerin herşey dahil otel işletmelerinden çıkmalarını teşvik ederek yerel halkında turizm gelirlerinden pay almasını sağlayacaktır. Özellikle sürdürülebilir turizmin sağlanması için yerel halkında turizmden pay alması gerekliliği göz önünde bulundurulduğunda destinasyondaki rekreasyon alan ve faaliyetlerinin artırılması oldukça önemlidir.





Öte yandan Bodrum bölgesinde rekreasyon faaliyetlerine katılan bireylerin çoğunluğu bu faaliyetleri yeterli bulmakta, bu faaliyetlerden memnun olduklarını belirtmekte ve bu faaliyetlerin Bodrum destinasyonunu tekrar tercih etmelerinde etkili olduğunu belirtmektedirler. Bu kapsamda halihazırda dünya çapında turizmde marka konumunda olan Bodrum destinasyonunun rekreasyon yönüyle de ziyaretçilerine kaliteli ve çeşitli faaliyetler sunması sebebiyle çekim unsuru yarattığı söylenebilir. Bu kapsamda ülkemizdeki diğer gelişmekte olan turistik destinasyonlar içinde rekreasyonel yönü ile talep oluşturan bu tür destinasyonlar örnek alınarak rekreasyon alanında plan ve projeler geliştirilebilir.

Yapılan Ki-Kare (Chi-Square) testlerinin sonuçlarına göre Bodrum bölgesine rekreasyon amacı ile gelen yerli turistlerin cinsiyet, yaş, medeni durum ve meslekleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Diğer yandan Bodrum bölgesine rekreasyon amacı ile gelen yerli turistlerin öğrenim durumları ve konaklamalı olarak kalıp kalmama durumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Çapraz tablo sonuçlarına göre genel olarak öğrenim düzeyi arttıkça rekreasyon amaçlı gelişlerinde arttığı ve gününbirlikçi turistlerin Bodrum'a rekreasyon amacı ile gelişlerinin daha fazla olduğu söylenebilir. Bu veriler ışığında; cinsiyet, yaş, medeni durum ve meslek gibi demografik değişkenlerin rekreasyon ihtiyacında belirleyici bir unsur olmadığı bu değişkenlerin tümüne göre rekreasyon faaliyetlerinin sunulmasının önemli olduğu sonucuna varılabilir. Ancak bireylerin eğitim düzeyleri artıkça rekreasyon alan ve faaliyetlerine olan talepte artmaktadır. Günümüzde eğitim düzeylerinin hızlı bir şekilde yükselmesi göz önünde bulundurulduğunda, rekreasyona olan talebinde giderek daha da artacağı ve dolayısıyla destinasyonların tercih edilmesinde rekreasyon alan ve faaliyetlerinin daha da etkili olacağı sonucuna ulaşılabilir.

Yine Ki-Kare (Chi-Square) testinin sonuçlarına göre yerli turistlerin rekreasyon alan ve faaliyetlerine katılım durumları ile yaş ve öğrenim durumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bu bağlamda her yaş grubu ve öğrenim grubuna dahil bireyler rekreasyon faaliyetlerine katıldığı söylenebilir. Bu nedenle rekreasyon alan ve faaliyetlerinin her yaş grubuna ve eğitim grubuna yönelik olarak sunulması gerektiği sonucuna varılabilir.

Teknolojinin ve endüstrileşmenin artması ile birlikte günümüzde rekreasyonel kaynakların kullanımı da artmaktadır. Dolayısıyla doğal kaynakların kullanılması ile birlikte çevreye karşı pozitif ve negatif yönlü etkiler oluşmaktadır. Pozitif etkilere o bölgenin korunması, sit alanı olması, doğayı koruyucu önlemler alınması gibi faktörler sayılabilmektedir. Negatif etkilere ise deniz ve akarsuların kirlenmesi, ormanların yok olması, hava ve çevre kirliliği vb. etkiler verilebilmektedir. Bu kapsamda bir destinasyonun rekreasyonel aktiviteleri oluşturulurken çevre ön planda tutulmalı ve taşıma kapasitesi dikkate alınarak bu faaliyetler gerçekleştirilmelidir.

Bu araştırma Bodrum bölgesini ziyaret eden yerli turistler ile sınırlandırılmıştır. Bu nedenle farklı bölgelerde ve farklı milliyetlerden gelen turistler üzerinde de benzer çalışmalar yapılabilir. Diğer yandan boş zaman, rekreasyon ve turizm kavramlarının iç içe geçmiş olması ve literatürde bu kavramlar arasındaki ilişki hakkında ortak bir görüş birliğine varılamadığı görülmüştür. Bu nedenle bu kavramlar arasındaki ilişkiyi ortaya koyan çalışmaların artırılmasının literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

#### KAYNAKÇA

- AVCIKURT, Cevdet (2015). *Turizm Sosyolojisi Genel ve Yapısal Yaklaşım*, Ankara: Detay Yayıncılık.
- BAUD-BOVY, Manuel ve LAWSON, Fred (1998). *Tourism and recreation: Handbook of Planning and Design*, Oxford: Architectural Press.
- BORHAN, Oktay ve ERKMEN, Nurtekin (2009). "Antalya'nın Kemer İlçesinde Tatil Yapan Turistlerin Rekreasyon ve Animasyon Faaliyetleri Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi", *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 11(3), S. 21, s. 21-26.
- COŞKUN, İnci Oya (2013). *Rekreasyon ve Turizm İlişkisi*, İçinde: M. Argan (Editör). *Rekreasyon Yönetimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, s. 57-81.
- GARCÍA, Esther Martinez, RAYA, Josep M. (2008). "Length of Stay Low-cost Tourism", *Tourism Management*, 29(6), s. 1064-1075.
- GÜL, Tolga (2014). *Rekreasyon Olgusuna Temel Yaklaşım*, İçinde: A. Yaylı (Editör). *Rekreasyona Giriş*. Ankara: Detay Yayıncılık, s. 1-67.
- GÜNAY, Fatih (2012). *Afyonkarahisar'ın Rekreasyon Alanları ve Faaliyetlerinin Turizm Talebine ve Konaklama Süresine Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- GÜRBÜZ, Ali Kemal (2015). *Lisans Düzeyinde Eğitimde Rekreasyon Yönetimi Bölümü'nün Anlamı. İçermesi Gereken Dersler ve Gerekçeleri Üzerine Manifesto*, Balıkesir: Liva Yayınları.
- HACIOĞLU, Necdet, GÖKDENİZ, Ayhan ve DİNÇ, Yakup (2009). *Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi*, Ankara: Detay Yayıncılık.
- HAZAR, Atilla (1999). *Turizm İşletmelerinde Animasyon*, Ankara: Detay Yayıncılık.
- HİMMETOĞLU, B. A. (1992). *Leadership In Recreation: Its Role and Importance, Proceedings of International Congress on Health and Recreation Management*, (1. Baskı). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Matbaası.
- <http://www.boytav.org/>
- KARAKÜÇÜK, Suat (2008). *Boş Zaman ve Rekreasyon*, (6. Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.
- KEMENT, Üzeyir (2014). *Rekreasyonun Diğer Alanlar İle İlişkisi*, İçinde: A. Yaylı (Editör). *Rekreasyona Giriş*. Ankara: Detay Yayıncılık, s. 82-136.
- KÖRTAŞ KILBAŞ, Şükran (2004). *Rekreasyon Boş Zamanı Değerlendirme*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- KURAR, İhsan, BALTACI, Furkan (2014). "Halkın Boş Zaman Değerlendirme Alışkanlıkları: Alanya Örneği", *International Journal of Science Culture and Sport*, 2, s. 39-52.



- LORCU, Fatma (2015). *Örneklerle Veri Analizi SPSS Uygulamalı*, Ankara: Detay Yayıncılık.
- MULL, Richart F., BAYLESS, Kathryn G. ve JAMIESON Lynn M. (2005). *Recreational Sport Management*, Champaign: Human Kinetics.
- DEMİRCİ OREL, Fatma ve YAVUZ, Mehmet Cihan (2003). "Rekreasyonel Turizmde Müşteri Potansiyelinin Belirlenmesine Yönelik Bir Pilot Çalışma", *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(11), s. 61-76.
- SAĞCAN, Mustafa (1986). *Rekreasyon ve Turizm*, İzmir: Cumhuriyet Basımevi.
- TÜTÜNCÜ, Özkan (2012). "Rekreasyon ve Rekreasyon Terapisinin Yaşam Kalitesindeki Rolü", *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 23(2), S. 249, s. 248-252.
- TÜTÜNCÜ, Özkan, AYDIN, İpek, KÜÇÜKUSTA, Deniz, AVCI, Nilgün ve TAŞ, İlkey (2011). "Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyon Faaliyetlerine Katılımını Etkileyen Unsurların Analizi", *Spor Bilimleri Dergisi*, 22(2), S. 71, s. 69-83.
- WİCHASİN, Pimmada (2007). *A Study of Thai Women as Health Tour Participants in Relation to Lifestyle and Leisure Practice*. Degree of Doctor Of Philosophy, Bournemouth: A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requiriements of Bournemouth University.
- WİLLİAMS, S. (2003). *Tourism and Recreation*, Essex: Prentice Hall.
- YILMAZ, Şükrü (2007). *Rekreasyon Faaliyetlerinin Yönetim ve Organizasyonu Antalya Bölgesindeki Beş Yıldızlı Otel İşletmelerine Yönelik Bir Uygulama*, Yayınlanmamış Yüksek Tezi, Antalya: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- YÜNCÜ, Deniz (2013). *Boş Zaman ve Rekreasyon: Kavram ve Özellikler*. İçinde: M. Arğan (Editör). Rekreasyon Yönetimi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, S. 3, s. 2-29.